VIII kadencja

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 263)**
z dnia 16 maja 2019 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 263)

16 maja 2019 r.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem posła **Lecha Kołakowskiego (PiS)**, zastępcy przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

I. informację o dokumentach, w stosunku do których prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag: COM(2019) 167, 171, 172, 173, 181, 184, 189, 194 (w trybie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej), COM(2019) 166, 168, 169, 170, 174, 176, 178, 179, 183, 188, 195, 224, 225, JOIN(2019) 6 (w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej);

II. w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, informację o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Ogólnych (21 maja 2019 r.) w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach (COM(2018) 171, 322, 340, 381 COM(2016) 157);

III. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, Sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady: Sprawozdanie roczne z wdrażania instrumentów Unii Europejskiej na rzecz finansowania działań zewnętrznych w 2017 r. (COM(2019) 37 wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowisko rządu,

IV. w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, informację o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Ekonomicznych i Finansowych (17 maja 2019 r.) w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach (COM(2018) 334, 346, 349, 391),

V. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem

i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej i Rady: W kierunku skuteczniejszego i bardziej demokratycznego procesu podejmowania decyzji w dziedzinie polityki podatkowej UE (COM(2019) 8 wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowisko rządu.

W posiedzeniu udział wzięli: **Piotr Wawrzyk** podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami, **Piotr Nowak** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami, **Leszek Skiba** podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agata Jackiewicz** i **Paweł Witecki** – z sekretariatu Komisji w Biurze Spraw Międzynarodowych, **Bartosz Pawłowski** i **Konrad Kuszel** – eksperci ds. legislacji z Biura Analiz Sejmowych, **Jacek Kulicki** – specjalista ds. finansów publicznych z BAS**, Łukasz Żołądek** – specjalista ds. międzynarodowych z BAS.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej.

Stwierdzam, kworum.

Witam wszystkich obecnych członków Komisji do Spraw Unii Europejskiej, ministrów i towarzyszące im osoby.

Czy są uwagi do porządku dziennego?

Nie widzę, wobec tego stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek dzienny.

Przechodzimy do rozpatrzenia pkt I, czyli informacji o dokumentach UE, w stosunku do których prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag. Są to następujące dokumenty UE: w trybie art. 8 ust. 2 ustawy COM(2019) 167, 171, 172, 173, 181, 184, 189, 194, w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy COM(2019) 166, 168, 169, 170, 174, 176, 178, 179, 183, 188, 195, 224, 225, JOIN(2019) 6.

Czy do wymienionych przeze mnie dokumentów państwo posłowie chcą zgłosić uwagi, czy też zgodnie z wnioskiem prezydium możemy przyjąć je bez rozpatrywania przez Komisję?

Sprzeciwu nie słyszę.

Stwierdzam, że **Komisja postanowiła nie zgłaszać uwag do wymienionych powyżej dokumentów**.

Na tym zamykam rozpatrywanie pkt I.

Przechodzimy do pkt II, czyli rozpatrzenia w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informacji o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Ogólnych (21 maja 2019 r.) w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach.

Rząd jest reprezentowany przez pana ministra Piotra Wawrzyka, podsekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Piotr Wawrzyk:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Wysoka Komisjo, tak jak to jest zaznaczone w dokumentach przekazanych Komisji, Polska nie zgłasza zastrzeżeń do wskazanych w niej aktów prawnych. Agenda majowego posiedzenia Rady ds. Ogólnych przewiduje dyskusję tylko w jednym punkcie o charakterze legislacyjnym, tj. debaty politycznej na temat postępu prac nad WRF po roku 2020. Podczas posiedzenia zaplanowana została dyskusja na temat zewnętrznego wymiaru budżetu, z naciskiem na dwa główne instrumenty, tj. Europejski Fundusz Rozwoju, który obecnie znajduje się poza budżetem Unii, oraz Europejski Instytut Sąsiedztwa. Dyskusja zaplanowana jest na podstawie pytań przesłanych przez prezydencję.

Pierwsze pytanie dotyczy kwestii, w jaki sposób oceniana jest ogólna równowaga między elastycznością i przewidywalnością w świetle propozycji dotyczącej włączenia Euro-

pejskiego Funduszu Rozwoju do tworzonego instrumentu sąsiedztwa rozwoju i współpracy międzynarodowej. Główne postulaty z punktu widzenia Polski dotyczą przede wszystkim przyszłej architektury instrumentów działań zewnętrznych UE po roku 2020, tj. wyodrębnienia z planowanego instrumentu sąsiedztwa rozwoju i współpracy międzynarodowej instrumentu dedykowanego, czyli europejskiej polityki sąsiedztwa, oraz sprzeciwu do włączenia do budżetu ogólnego Unii tak zwanej budżetyzacji Europejskiego Funduszu Rozwoju.

W odniesieniu do Europejskiego Funduszu Rozwoju instrumentem, poprzez który Unia realizuje swoją politykę w relacjach z krajami Afryki, Karaibów i Pacyfiku, przedstawiciel Polski zaprezentuje argumentację na rzecz *status quo*, czyli pozostawienie tego funduszu poza budżetem UE. W przypadku jego włączenia do WRF możliwości partycypacji, czyli wkład do tego budżetu przez państwa trzecie a zwłaszcza przez Wielką Brytanię po brexicie, staną się niemożliwe lub bardzo mocno ograniczone. Włączenie z kolei do budżetu ogólnego Unii spowoduje usztywnienie jego wydatków. Elastyczność instrumentu zostanie utracona, ponieważ konieczne będzie zastosowanie bezpośrednio do niego ogólnego porozumienia finansowego.

Proste przekładanie mechanizmów elastyczności funduszu na nowy instrument nie jest możliwe. Stałoby ono w sprzeczności z ogólnym rozporządzeniem finansowym oraz zasadami budżetowymi. Wprowadzałoby to niebezpieczne wyjątki, którym Polska się sprzeciwia. Argumentację taką jak Polska przytacza również wiele innych państw członkowskich a także opinia ETO z grudnia ubiegłego roku w tej sprawie.

Drugie pytanie poświęcone jest kwestii, czy propozycja zabezpieczenia środków dla europejskiego instrumentu sąsiedztwa w proponowanym kształcie, mając na uwadze możliwości przenoszenia środków do innych filarów geograficznych lub tematycznych, jest wystarczająca. W odniesieniu do tego zagadnienia z kolei Polska wyrazi stanowczy sprzeciw wobec braku odrębności europejskiego instrumentu sąsiedztwa w proponowanej przez Komisję Europejską architekturze działań zewnętrznych UE po 2020 r. Stanowisko to rząd prezentuje na różnych forach od początku negocjacji wieloletnich ram finansowych. Sąsiedztwo jest obszarem priorytetowym i uprzywilejowanym w polityce zagranicznej UE, dlatego ze względów politycznych powinna dysponować odrębnym budżetem. Wymagają tego również realizacja celów zreformowanej europejskiej polityki sąsiedztwa, jak i implementacja umów stowarzyszeniowych i pogłębionych kompleksowych stref wolnego handlu.

Mimo zwiększenia środków dla obszaru sąsiedztwa w propozycji Komisji Europejskiej (wynoszą one 22 mld euro na lata 2021-2027 w stosunku do obecnej puli, gdzie jest niecałe 15 mld euro) rozwój wydarzeń politycznych w tym regionie w ostatnich latach a także wzrost skali potrzeb, wskazują na wyższą niż w przeszłości potrzebę inwestowania przez UE w stabilizację najbliższego otoczenia w obu wymiarach – na wschodzie i na południu. Wysłanie odpowiednich sygnałów do partnerów UE jest szczególnie ważne w momencie obchodów 10-lecia Partnerstwa Wschodniego i dyskusji nad jego przyszłym kształtem. W ramach WRF na lata 2021-2027 Komisja planuje utworzenie nowego pozabudżetowego mechanizmu pod nazwą *European Peace Facility*. Będzie się on wiązał ze znaczącym wzrostem wydatków UE na operacje wojskowe i obronne w sąsiedztwie Unii do poziomu 10,5 mld w skali siedmiu lat. Ma to być jednolity mechanizm finansowania i sukcesu obecnych mechanizmów *Athena* oraz *African Peace Facility* stanowiących część funduszów. Mechanizm *Athena* służy finansowaniu kosztów wspólnych operacji wojskowych wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony UE, natomiast *African Peace Facility* stanowi główne źródło wsparcia UE dla państw afrykańskich w obszarach pokoju i bezpieczeństwa.

Choć kwestia ta nie będzie bezpośrednio przedmiotem debaty na posiedzeniu Rady ds. Ogólnych, Polska położy nacisk na swoją preferencje związaną z utrzymaniem w mocy rozwiązań funkcjonujących w ramach obecnej WFR, wskaże, że w nowym mechanizmie konieczne jest zapewnienie wiodącej roli państw członkowskich.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję.

Otwieram dyskusję.

Czy są pytania?

Nie widzę.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia do wiadomości informacji?

Nie widzę. Stwierdzam, że **Komisja przyjęła do wiadomości informację o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Ogólnych (21 maja 2019 r.) w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach w trybie art. 11 ust. 1 ustawy**.

Na tym zamykam rozpatrywanie pkt II.

Przechodzimy do pkt III, czyli rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Sprawozdania Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady: Sprawozdanie roczne z wdrażania instrumentów Unii Europejskiej na rzecz finansowania działań zewnętrznych w 2017 r. (COM(2019) 37 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego stanowiska rządu.

Rząd jest również reprezentowany przez pana ministra Piotra Wawrzyka, podsekretarza stanu w MSZ. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie stanowiska.

Podsekretarz stanu w MSZ Piotr Wawrzyk:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, ten dokument z kolei ma charakter cykliczny, jest swego rodzaju podsumowaniem działań zarówno samej Komisji Europejskiej, jak i europejskiej służby działań zewnętrznych za 2017 r. w zakresie najważniejszych inicjatyw w ramach wdrażania instrumentów na rzecz finansowania działań zewnętrznych. Nie zawiera przy tym nowych inicjatyw, które musiałyby być przy tej okazji poddane pogłębionej analizie przez rząd RP.

Sprawozdanie obejmuje implementacje europejskiego konsensusu w sprawie rozwoju, w ramach którego Unia wdraża agendę na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, jak również strategię globalnej UE. Zasadniczo rząd pozytywnie ocenia wszechstronny i wyczerpujący charakter sprawozdania, jednocześnie jednak odnotowujemy, że w okresie sprawozdawczym zauważalne były pewne rozbieżności pomiędzy celami wyznaczanymi między innymi w strategii globalnej UE a efektywną implementacją i finansowaniem działań w ramach instrumentów zewnętrznych.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję.

Sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Marek Krząkała. Bardzo proszę o zabranie głosu.

Poseł marek Krząkała (PO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Panie ministrze, tak jak pan wspomniał, sprawozdanie z wdrażania instrumentów unijnych na rzecz finansowania działań zewnętrznych dotyczy roku 2017, czyli właściwie ocenia tylko to, co miało miejsce dwa lata temu i jest elementem strategii zrównoważonego rozwoju 2030. Dokument ten opisuje działania kompleksowo podjęte, ocenia ich efekty, których celem jest, w dwóch słowach można powiedzieć: wzrost bezpieczeństwa i dobrobytu.

To sprawozdanie dotyczy również dokumentu o nazwie „Europejski konsensus w sprawie rozwoju” podpisanego w 2017 r. Te działania i inicjatywy podejmowane w 2017 r. omawiane były już w czasie posiedzeń Komisji do Spraw Unii Europejskiej, kiedy podsumowywaliśmy prezydencję maltańską i estońską. Działania Unii maja na celu oprócz niesienia pomocy zwiększenie znaczenia UE na arenie międzynarodowej i odpowiadają na wyzwania globalne.

Ten dokument – myślę, że to Komisję powinno zainteresować – przedstawia bardzo interesujące dane, które potwierdzają, że Unia (jej kraje członkowskie) jest największym darczyńcą pomocy rozwojowej. Mimo to, mimo olbrzymich kwot (prawie 900 mln

euro) przeznaczonych na pomoc humanitarną w roku 2017 liczba osób cierpiących głód wzrosła o 38 mln osób. To jest tak, jakby cały nasz kraj dotknęła nagle epidemia głodu. Chodzi tutaj konkretnie o cztery kraje: Somalia, Sudan, Jemen i Nigeria. Przypominam sobie z forum ekonomicznego w Krynicy, jak mówiono, że rocznie w UE marnuje się 50 mln ton żywności, co na osobę na jednego Europejczyka wynosi 92 kg, to tak gwoli porównania.

Tak jak wspomniał pan minister, rząd pozytywnie ocenia wszechstronność sprawozdania, dostrzega jednak rozbieżności między wytyczonymi celami a brakiem równowagi środków przeznaczonych na ten cel. Chodzi o działania w ramach misji operacji wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony oraz przede wszystkim o Partnerstwo Wschodnie. Rząd uważa, że te działania są, czy były wtedy w 2017 r., skierowane głównie na Afrykę kosztem Europy Wschodniej. Ten regres i zaniedbanie Partnerstwa Wschodniego są dostrzegalne, stąd mam pytanie do pana ministra o skuteczność działań w tamtym okresie. Czy to nie jest tak, że nasz głos jako ambasadora Partnerstwa Wschodniego był, po prostu, mało słyszalny albo mało skuteczny, by ten trend słabszego zainteresowania wtedy Partnerstwem Wschodnim odwrócić?

Mam dwa pytania, jeżeli pan minister pozwoli.

Mianowicie, w stanowisku rządu czytamy, że Polska była zaangażowana w ramach europejskiego instrumentu sąsiedztwa wspierającego zasadę demokracji i priorytet rządów prawa. Chcę zapytać, w czym przejawiała się ta aktywność (poza wspomnianym w dokumencie udziałem w konferencji i przyjęciu strategii wobec Syrii), jeżeli takie dodatkowe zaangażowanie było?

Drugie pytanie dotyczy równouprawnienia płci i wzmocnienia pozycji kobiet. Czytamy, że rząd przyjął do wiadomości postępy poczynione we wdrażaniu planu działania w sprawie równości płci. Czy może pan minister to rozszerzyć? Dlatego że w sprawozdaniu jest informacja o inicjatywie *Spotlight* mającej wyeliminować wszelkie formy przemocy wobec kobiet, przeznaczono na nią 500 mln euro. Jak pan ocenia tę inicjatywę i efekty, jeżeli – oczywiście – jest pan w stanie szczegółowo na te pytania odpowiedzieć?

I na koniec chcę podziękować Biuru Analiz Sejmowych za rzetelną analizę i rzetelne przygotowanie opinii.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję.

Otwieram dyskusję.

Czy ktoś z państwa chce się wypowiedzieć w sprawie tego dokumentu?

Nie widzę.

Czy pan minister chce odpowiedzieć panu posłowi sprawozdawcy?

Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MSZ Piotr Wawrzyk:

Może poproszę o odpowiedź pana dyrektora Stadejka.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo proszę.

Dyrektor Biura Dyrektora Politycznego MSZ Maciej Stadejek:

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

Panie przewodniczący, szanowni państwo, jeśli chodzi o pytanie dotyczące pewnej nierównowagi pomiędzy zaangażowaniem UE we wschodnim i w południowym wymiarze, to jest tak, że – rzeczywiście – na południu w ciągu ostatnich kilku lat pojawiły się nowe ogromne wyzwania, które wymagają ogromnych środków finansowych ze strony Unii. Polska jest zwolennikiem, nie przeciwnikiem, zaangażowania Unii w południowym wymiarze sąsiedztwa, czemu dajemy wyraz, angażując się tam zarówno finansowo, jak i operacyjnie. Nasi żołnierze wspierają, na przykład, misję unijną *Sophia*. Natomiast uważamy, że zwiększone zaangażowanie zarówno finansowe, jak i polityczne Unii na południu, nie może się odbywać kosztem zaangażowania Unii na wschodzie.

Rzeczywiście, to nasze stanowisko dosyć konsekwentnie na forach unijnych powtarzamy. Jesteśmy w stanie zbudować koalicję państw, która także o to zabiega. Wydaje mi się więc, zwłaszcza mówiąc to teraz, w roku 2019, kiedy obchodzimy dziesięciolecie Partnerstwa Wschodniego, wczoraj i przedwczoraj w Brukseli odbyły się spotkania zarówno na szczeblu politycznym, jak i konferencje poświęcone temu wydarzeniu, mam wrażenie, że udaje nam się ten trend zatrzymać, to znaczy, nie dostrzegamy w dłuższej perspektywie czasowej – teraz myślę o tych dwóch latach od 2017 r. do obecnego roku – nie dostrzegamy odpływu środków finansowych ze wschodu. Natomiast jest to poniekąd też zasługa tego, że patrzymy na tę kwestię, podnosimy ją i jej pilnujemy.

Jeśli chodzi o pytanie dotyczące kwestii promocji demokracji to europejska polityka sąsiedztwa jest oparta między innymi także na bilateralnej współpracy z poszczególnymi państwami sąsiedztwa. Na każdy rok jest opracowany specjalny dwustronny plan działań, plan wsparcia tego kraju, i kwestie wsparcia demokracji rządów prawa, społeczeństwa obywatelskiego stanowią znaczną część tego wsparcia. W tej chwili akurat nie mam przy sobie danych, więc nie jestem w stanie podać konkretnych liczb, ale to jest znacząca część wsparcia unijnego. Zawsze się staramy, aby w Brukseli pamiętano nie tylko o tych miękkich formach wsparcia, ale także – na przykład – o wsparciu na infrastrukturę. Nie dostrzegamy tu więc braku środków na tego typu działania. Jako jeden z przykładów można podać działalność europejskiej fundacji na rzecz demokracji, która też jest finansowana z funduszu.

Jeśli chodzi o pytanie dotyczące równości płci, to nie jestem w stanie w tej chwili na nie w tej chwili odpowiedzieć. Musimy sprawdzić w departamencie, który się tym zajmuje.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję.

Czy jest sprzeciw wobec decyzji Komisji o przyjęciu do wiadomości informacji dotyczącej tego dokumentu?

Nie widzę.

Stwierdzam, że **Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat dokumentu o sygnaturze COM(2019) 37 i odnoszącego się do niego stanowiska rządu**.

Na tym zamykam rozpatrywanie pkt III.

Przechodzimy do pkt IV, czyli rozpatrzenia w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informacji o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Ekonomicznych i Finansowych (17 maja 2019 r.) w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach.

Rząd jest reprezentowany przez pana ministra Piotra Nowaka, podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie stanowiska RP.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Piotr Nowak:

Dziękuję bardzo.

Dzień dobry, szanowny panie przewodniczący, szanowni państwo, mam przyjemność przedstawić państwu informację o punktach legislacyjnych przewidzianych do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady Ecofin 17 maja br., czyli jutro.

W terminie zatwierdzenia przedmiotowego opracowania Sekretariat Generalny Rady UE nie przedstawił tak zwanej listy A, zatem przedmiotowa informacja dotyczy tylko aktów prawnych UE wskazanych do dyskusji. Na posiedzeniu Rady Ecofin prezydencja rumuńska przewiduje przyjęcie porozumienia politycznego w sprawie paktu akcyzowego, na który składają się dwie dyrektywy: o ogólnych zasadach dotyczących podatku akcyzowego, o strukturze podatków akcyzowych od alkoholu i napojów alkoholowych, oraz rozporządzenie o współpracy administracyjnej w dziedzinie podatków akcyzowych w odniesieniu do zawartości elektronicznego rejestru.

Celem pierwszej dyrektywy jest usprawnienie i aktualizacja regulacji dotyczących swobodnego przepływu wyrobów akcyzowych i jednocześnie skuteczniejsze zagwarantowanie prawidłowego poboru podatku akcyzowego przez państwa członkowskie, mię-

dzy innymi poprzez objęcie systemem kontroli przemieszczania wyrobów akcyzowych dopuszczonych do konsumpcji na terytorium UE. Rząd pozytywnie odnosi się do przedstawionych propozycji przekształcenia dyrektywy.

Kolejna dyrektywa w sprawie harmonizacji struktury podatków akcyzowych od alkoholu i napojów alkoholowych zakłada uaktualnienie zasad dotyczących podatku akcyzowego na wyroby alkoholowe w celu stworzenia lepszych warunków biznesowych dla małych producentów napojów alkoholowych. Rząd, w duchu kompromisu, jest skłonny poprzeć projekt pomimo wątpliwości w odniesieniu do fakultatywnych rozwiązań dopuszczających między innymi wprowadzenie nowych derogacji na produkcje alkoholu. Rząd pozytywnie odnosi się również do propozycji zmiany rozporządzenia w sprawie współpracy administracyjnej w dziedzinie podatków akcyzowych, która dotyczy uwzględniania w prowadzonych przez państwa członkowskie elektronicznych rejestrach upoważnień podmiotów gospodarczych i składów uczestniczących w przemieszczaniu wyrobów akcyzowych dwóch nowych kategorii: certyfikowanych wysyłających i certyfikowanych odbiorców.

Podczas posiedzenia prezydencja rumuńska proponuje także debatę orientacyjną, która dotyczyć będzie przyszłości projektu rozporządzenia w sprawie programu wspierania reform. Dyskusja ma dotyczyć propozycji stworzenia instrumentu budżetowego na rzecz konkurencyjności i konwergencji, który według propozycji Komisji Europejskiej ma być oparty na propozycji legislacyjnej dotyczącej programu wspierania reform.

Podczas posiedzenia Rady rząd oczekuje uzyskania informacji na temat powiązań dyskutowanego instrumentu z programem wspierania reform, w tym – między innymi – ze strukturami wspierania reform po zmianach, z zakresem działań objętych programem w planowanych częściach, z zarządzeniem w ramach programu, z terminarzem prac nad prawdopodobnie zmienionym projektem rozporządzenia, również w kontekście prawdopodobnego zintensyfikowania prac nad wieloletnimi ramami finansowymi w najbliższych miesiącach.

Cel projektu rozporządzenia jest zgodny ze stanowiskiem rządu odnoszącym się do istotnej roli reform strukturalnych dla poprawy sytuacji społecznej i gospodarczej w Europie. Zdaniem rządu realizacja reform podejmowanych na poziomie krajowym może być wspierana finansowo z poziomu unijnego. W ten sposób funkcjonuje w obecnych ramach finansowych pilotażowy program wspierania reform strukturalnych.

Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję.

Otwieram dyskusję.

Czy są pytania?

Nie widzę.

Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia do wiadomości informacji?

Nie widzę.

Stwierdzam, że **Komisja przyjęła do wiadomości informacje o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Ekonomicznych i Finansowych (17 maja 2019 r.) w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach w trybie art. 11 ust. 1 ustawy**.

Na tym zamykam pkt IV.

Przechodzimy do pkt V, czyli rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. Komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej i Rady: W kierunku skuteczniejszego i bardziej demokratycznego procesu podejmowania decyzji w dziedzinie polityki podatkowej UE (COM(2019) 8 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego stanowiska rządu.

Rząd jest reprezentowany przez pana ministra Leszka Skibę, podsekretarza stanu w MF. Bardzo proszę o przedstawienie stanowiska.

Podsekretarz stanu w MF Leszek Skiba:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Szanowni państwo, mam przyjemność przedstawić stanowisko rządu do dokumentu, o którym pan przewodniczący powiedział. W skrócie: Komisja Europejska proponuje przejście do systemu głosowania większością kwalifikowaną w czterech obszarach podatkowych, to jest – po pierwsze – obszar działań z zakresu erozji podstawy opodatkowania transferu zysku, po drugie – to są środki wspierające cele polityki UE, takie jak środki dotyczące zmian klimatu, ochrony środowiska, zdrowia publicznego, polityki transportowej, po trzecie – to są środki związane z VAT, podatkiem akcyzowym, i po czwarte – prace nad skonsolidowaną podstawą opodatkowania, tak zwane CCCTB i opodatkowanie w gospodarce cyfrowej. Obecnie, tak jak we wszystkich pozostałych obszarach polityki podatkowej, decyzje UE zapadają w trybie jednomyślnym. Komisja Europejska proponuje, żeby w tych obszarach stopniowo dochodzić do większości kwalifikowanej, argumentując, że będzie to z korzyścią dla UE.

Generalnie stanowisko rządu jest negatywne. Uznajemy, że likwidacja jednomyślności w tym obszarze nie jest dobra, przede wszystkim, z punktu widzenia treści, czyli decyzji w tych obszarach podatkowych. Treść tych decyzji nie będzie lepsza z punktu widzenia poszczególnych krajów i całej UE. Ponadto jest to pozbawienie suwerenności demokratycznej legitymizacji krajów, która pozwala na to, aby polityka podatkowa, która jest przyjmowana w ramach procedury prac nad dyrektywą, wyrażała interesy poszczególnych krajów członkowskich. Usunięcie jednomyślności będzie głębokim naruszeniem tej zasady.

Z tego powodu, stanowisko jest negatywne i prosimy o akceptację tego stanowiska.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję.

Sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Maciej Masłowski. Bardzo proszę pana posła o zabranie głosu.

Poseł Maciej Masłowski (Kukiz15):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Panie ministrze, szanowna Komisjo, dyskutujemy teraz nad Komunikatem Komisji do PE, Rady Europejskiej i Rady. Celem dokumentu jest omówienie obowiązujących zasad w zakresie podejmowania decyzji przez instytucje unijne w dziedzinie opodatkowania, wskazanie granic jednomyślności w dziedzinie polityki podatkowej UE i państw członkowskich oraz przedstawienie planu działania na rzecz przejścia na rzecz głosowania większością kwalifikowaną, a także zwiększenie roli PE w tej dziedzinie.

Pan minister, już w zasadzie, bardzo dobrze określił i stanowisko rządu, i w stanowisko Komisji, dlatego że z punktu widzenia PE Komunikat ten dotyczy kwestii o charakterze formalnym, kwestii i zasad podejmowania decyzji w UE w dziedzinie opodatkowania, jednak z punktu widzenia państw członkowskich, w tym Polski, jest to kwestia o znaczeniu fundamentalnym, dotyczy bowiem zakresu ich władztwa podatkowego.

Dlatego, proszę państwa, przyjęcie propozycji Komisji w tym zakresie może prowadzić do ograniczenia kompetencji państw członkowskich w zakresie kształtowania naszych wewnętrznych, krajowych systemów podatkowych. Jak wskazuje też przygotowana przez BAS analiza dotychczasowych działań Komisji, działania te zmierzają w kierunku rozszerzenia wpływu Komisji na kształt systemów podatkowych państw członkowskich i nie można wykluczyć, że w przyszłości Komisja będzie proponowała harmonizację tych podatków, które obecnie nie są brane pod uwagę w kontekście ich ujednolicenia, na przykład podatku dochodowego od osób fizycznych.

Z punktu widzenia Polski proponowana zmiana zasad podejmowania decyzji w sprawach podatkowych może budzić poważne wątpliwości w zakresie powiązania polityki podatkowej z priorytetami politycznymi UE, przede wszystkim polityki klimatyczno-energetycznej. Możliwe ewentualne pozytywne skutki proponowanych przez Komisję rozwiązań, przede wszystkim dla rozwoju funkcjonowania jednolitego rynku, którego ustanowienie jest jednym z celów UE, nie mogą przesłonić fundamentalnej kwestii, jaką jest ograniczenie władztwa podatkowego państw członkowskich, przede wszystkim ich parlamentów narodowych.

Uważamy też, że wprowadzenie proponowanych zmian przez zastosowanie ogólnej klauzuli pomostowej jest decyzją polityczną. Wyrażenie zgody przez państwa członkowskie na przejście z systemu jednomyślności na system większości kwalifikowanej, ze specjalnej procedury na zwykłą procedurę ustawodawczą, powinno mieć charakter warunkowy i szczegółowy, dotyczyć spraw ściśle określonych, bez możliwości powstania sporów kompetencyjnych w tym zakresie przed Komisją a państwami członkowskimi. Wątpliwe jest, aby możliwe było wypracowanie takiego porozumienia pomiędzy państwami członkowskimi a Komisją i PE.

W tym miejscu też warto dodać, że komunikat nie podlega ocenie co do zgodności z zasadą pomocniczości. Tutaj zgodzę się też z wnioskami przedstawionymi przez pana ministra, przez rząd, że przedstawiona w komunikacie inicjatywa nie zasługuje na poparcie i wprowadzenie proponowanego planu nie zagwarantuje osiągnięcia założonych w dokumencie celów.

Sugerowana przez Komisję zmiana w tym wrażliwym obszarze może ponadto, poprzez ograniczenie roli parlamentów narodowych, wpływać negatywnie na sytuację gospodarczą państw członkowskich, a także jedność polityczną i fundament demokratyczny UE. Jestem też zdania, że oczywiście to, co jest zaproponowane przez Komisję, może być kiedyś poddane pod dyskusję, ale dopiero wtedy, kiedy PE, UE, przejdą głębokie reformy. Na tę chwilę zgadzam się ze stanowiskiem rządu, że inicjatywa nie zasługuje na poparcie.

Jednocześnie pragnę podziękować BAS za rzetelną i bardzo dobrą opinię.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję.

Otwieram dyskusję.

Czy ktoś z państwa chciałby się wypowiedzieć w sprawie tego dokumentu?

Bardzo proszę, pan poseł Wojtkiewicz.

Poseł Michał Wojtkiewicz (PiS):

Niedawno była konferencja, w zasadzie spotkanie przedstawicieli posłów parlamentów narodowych, brałem w tym udział. Była właśnie ta dyskusja podjęta. Było widać trochę zróżnicowanie, ale z przewagą stanowiska, które zaprezentował pan minister. Ja również zabierałem tam głos i mój głos pokrywa się z głosem pana ministra, z rządem. Aczkolwiek nie konsultowaliśmy specjalnie tego tematu, ale głównie mniejsze państwa przede wszystkim podnosiły tę sytuację głosowania w UE. Było widać tendencję, że duże państwa, przede wszystkim Niemcy, chciały zdominować, by było to dla nich korzystne.

Stanowisko rządu bardzo dobre. Dziękuję bardzo i chciałem tylko wesprzeć to działanie.

Przewodniczący poseł Lech Kołakowski (PiS):

Bardzo dziękuję.

Czy jest sprzeciw wobec decyzji Komisji o przyjęciu do wiadomości informacji dotyczącej tego dokumentu?

Nie widzę.

Stwierdzam, że **Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat dokumentu o sygnaturze COM(2019) 8 i odnoszącego się do niego stanowiska rządu**.

Na tym zamykam rozpatrywanie pkt V.

Przystępujemy do spraw bieżących.

Kolejne posiedzenie odbędzie się dzisiaj o godzinie 15.30.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos?

Nie widzę.

Na tym zamykam rozpatrywanie pkt VI.

Informuję, że na tym porządek dzienny został wyczerpany.

Protokół dzisiejszego posiedzenia będzie wyłożony do przejrzenia w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu.

Zamykam posiedzenie Komisji.